

ĐIỂM ĐẾN MỚI CỦA DÒNG VỐN

FDI

ĐẶNG THỊ HÀ

DÒNG VỐN FDI TRÊN TOÀN CẦU ĐANG DỊCH CHUYỂN HƯỚNG ĐẦU TƯ TỪ CÁC QUỐC GIA PHÁT TRIỂN SANG CÁC QUỐC GIA ĐANG PHÁT TRIỂN, ĐẶC BIỆT ĐƯỢC THU HÚT VÀO CÁC QUỐC GIA ĐANG PHÁT TRIỂN Ở CHÂU Á.

Theo Báo cáo mới nhất về xu hướng đầu tư toàn cầu của Tổ chức thương mại và phát triển liên hợp quốc (UNCTAD) công bố vào cuối tháng 1/2013, luồng vốn FDI chảy vào các nước đang phát triển trong

năm 2012 đã lần đầu tiên vượt qua các nước phát triển đạt mức 680,4 tỷ USD và cao hơn 23% so với các nước phát triển. Ở khu vực Châu Á, Trung Quốc là quốc gia thu hút lượng vốn FDI nhiều nhất với 119,7 tỷ USD. Nếu riêng trong

6 tháng đầu năm 2012, Trung Quốc cũng đã vượt qua Mỹ trở thành nước dẫn đầu về thu hút nguồn vốn FDI trên toàn thế giới. Mặc dù giá trị vốn FDI vào cả năm 2012 bị sụt giảm nhẹ 3,4% so với năm ngoái nhưng Trung Quốc đã xếp tên mình ở vị trí thứ hai trong Danh sách Top 10 nền kinh tế thu hút FDI hàng đầu. Các quốc gia ở khu vực Đông Nam Á (ASEAN) như Campuchia, Myanmar, Philippines, Thái Lan và Việt Nam cũng đạt được tốc độ tăng trưởng vốn FDI vào ở mức dương (Xem Bảng 1). Khu vực Tây Á đã đón nhận tín hiệu tích cực trong năm 2012. Saudi Arabia có con số FDI tăng ấn tượng (+15,1%) để vươn lên trở thành quốc gia thu hút nhiều vốn FDI nhất trong khu vực này với tổng giá trị là 18,8 tỷ USD, góp phần bù đắp cho mức giảm mạnh (-22,1%) tại Thổ Nhĩ Kỳ. Như vậy, dòng chảy FDI vào các quốc gia Châu Á đang phát triển đã đạt mức tổng cộng là 399 tỷ USD, cao hơn cả những quốc gia ở khu vực kinh tế phát triển (ví dụ EU) và chiếm tỷ trọng 59% trong tổng giá trị FDI đầu tư vào các quốc gia đang phát triển trong năm 2012. Tuy có sự sụt giảm trong luồng vốn vào một số nền kinh tế lớn của khu vực như Trung Quốc, Ấn Độ, Hồng Kông (Trung Quốc), Singapore khiến tốc độ tăng trưởng FDI chung thấp hơn 9,5% so với năm 2011 nhưng giá trị tuyệt đối của vốn FDI vào các quốc gia Châu Á đang phát triển trong năm 2012 đã đánh dấu mức cao thứ hai trong vòng 40 năm trở lại đây. Qua đó, có thể thấy rằng, bất chấp những biến động và bất ổn trên thế giới thì luồng vốn FDI vào các nền kinh tế Châu Á trong năm 2012 vẫn mạnh mẽ và Châu Á-khu vực tăng trưởng năng động nhất toàn cầu đã thực sự trở thành điểm sáng hấp dẫn các dòng vốn đầu tư.

Xếp thứ hai sau Châu Á là các quốc gia đang phát triển ở khu vực Châu Mỹ La tinh và Caribe, thu hút khoảng 232,6 tỷ đô la, tăng tương ứng 7,2% so với năm 2011. Đóng góp vào mức tăng trưởng trên phải kể đến sự góp mặt của các quốc gia ở khu vực Nam Mỹ như

BẢNG 1 : DÒNG VỐN FDI VÀO TỪ NĂM 2010-2012

Đơn vị: Tỷ USD

	Năm 2010	Năm 2011	Năm 2012	Tăng trưởng năm 2012 so với năm 2011 (%)
Toàn cầu	1.381	1.604,2	1.310,7	-18,3
Các nền kinh tế phát triển	674,9	807,8	548,9	-32,1
Khối EU	407,6	459,3	293,5	-36,1
Hoa Kỳ	197,9	226,9	146,7	-35,3
Các nền kinh tế đang phát triển	630,9	702,7	680,4	-3,2
Đông Nam Á	92,1	115,0	106,5	-7,3
- Cam pu chia	0,8	0,9	1,8	104,3
- Indonesia	13,8	19,2	19,2	-0,1
- Malaysia	9,1	12,0	10,0	-16,8
- Philippines	1,3	1,3	1,5	15,5
- Singapore	48,6	64,0	54,4	-15,1
- Thái Lan	9,1	7,8	8,1	3,9
- Việt Nam	8,0	7,4	8,4	12,5

Nguồn: Báo cáo Xu hướng đầu tư toàn cầu số tháng 1/2013, UNCTAD

Argentina, Chi lê, Colombia và Peru. Brazil tuy cũng có sự giảm nhẹ 2%, ở mức 62 tỷ đô la vốn FDI nhưng vẫn duy trì trong топ điểm đến thu hút đầu tư ở khu vực này. Trong khi đó, khu vực Trung Mỹ lại chứng kiến sự giảm mạnh trong dòng vốn đầu tư chủ yếu do sự sụt giảm ở Mexico (-16,5%).

Châu Phi cũng có sự cải thiện theo chiều hướng tích cực trong việc thu hút nguồn vốn FDI vào khu vực trong năm 2012. Dòng vốn FDI chảy vào các nước Châu Phi vùng cận Sahara đã phục hồi trở lại, đạt mức 37 tỷ đô la, gần sát với mức đỉnh trong lịch sử của các quốc gia này. Một tín hiệu đáng mừng cho các quốc gia ở Bắc Phi là Ai Cập đã ghi nhận nguồn vốn đầu tư tăng lên từ các nhà đầu tư của Châu Âu.

Nếu năm 2012 là cột dấu ấn đối với các quốc gia đang phát triển với giá trị vốn FDI vào ở mức cao thứ hai trong lịch sử thì các quốc gia phát triển lại chứng kiến sự suy giảm mạnh trong dòng vốn đầu tư. Dòng vốn FDI chảy vào các nước phát triển trong năm 2012 đã sụt giảm mạnh xuống mức 548,9 tỷ USD, tương ứng giảm 32,1% so với năm ngoái - ghi nhận mức giảm sâu trong vòng 10 năm qua, trong đó dòng vốn FDI vào Hoa Kỳ và Châu Âu

lần lượt sụt giảm khoảng 80 tỷ USD và 165,8 tỷ USD. Tại khu vực Châu Âu, Bỉ và Đức là hai quốc gia chứng kiến mức sụt giảm FDI lớn nhất trong năm 2012 với mức giảm tương ứng là 81,3% và 96,8% so với năm 2011. Đối với cường quốc kinh tế lớn nhất, mặc dù sụt giảm trên 30% nhưng Mỹ vẫn duy trì là quốc gia dẫn đầu trong thu hút vốn FDI trên toàn cầu với 146,7 tỷ USD.

Các nền kinh tế chuyển đổi cũng chứng kiến sự sụt giảm 13% trong giá

trị luồng vốn FDI vào trong năm 2012, trong đó vốn FDI vào các nước ở Đông Nam Châu Âu bị sụt giảm mạnh 52% và ở Cộng đồng các quốc gia độc lập (CIS) cũng giảm 9,9% so với năm ngoái.

Trong năm 2012, giá trị của các thương vụ mua bán và sáp nhập xuyên biên giới đã giảm khoảng 41%, xuống mức thấp nhất kể từ năm 2009 và giá trị của các dự án đầu tư mới cũng sụt giảm đáng kể khoảng 34%. Tuy nhiên, giá trị của các khoản đầu tư mới vẫn chiếm tỷ trọng khoảng 2/3 trong tổng giá trị đầu tư FDI toàn cầu.

Tính chung, lượng vốn FDI trên toàn cầu trong năm 2012 đã sụt giảm khoảng 18% so với năm 2011, đạt mức 1,3 ngàn tỷ USD-gần xuống tới mức đáy của năm 2009 là 1,21 ngàn tỷ USD. Nguyên nhân chủ yếu gây nên sự sụt giảm là do môi trường kinh tế toàn cầu trong năm 2012 đầy bất ổn đã làm suy yếu và tác động tiêu cực đến các hoạt động kinh tế; các nền kinh tế phát triển còn gặp nhiều trở ngại trong tiến trình tăng trưởng như phải tiếp tục đối phó với khủng hoảng nợ công tại Châu Âu, thâm hụt ngân sách lớn. Tuy nhiên, dự báo trong năm 2013, dòng vốn FDI có thể phục hồi trở lại, dự kiến đạt 1,4 nghìn tỷ USD và có thể tăng lên mức 1,6 nghìn tỷ USD trong năm 2014■

Bất chấp những biến động và bất ổn trên thế giới thì luồng vốn FDI vào các nền kinh tế Châu Á trong năm 2012 vẫn mạnh mẽ